

bare betekenis van het heil in Christus hebben leren beseffen. Zij weten niet dat in de laatste vijftig jaren al een half miljoen zielen tot Christus zijn gebracht. En zijn niet ook in de christenlanden vele arbeiders verre van volmaakt? Aan het voorbeeld van de nu geheel gekerstende Sandwich-eilanden worden deze drie weerleggingen nog eens helder geïllustreerd. De bezwaren van de onverbeterlijke berispers zijn ongegrond. Opzij met hen! Het werk roept!

Wij besluiten dit gedeelte met Beets' redevoering, uitgesproken te Rotterdam ter gelegenheid van de algemene vergadering van het NZG op 21 juli 1858 (korte tijd dus voordat in het genootschap de grote scheuring optrad). De titel luidde: '*'s Heilands goedkeuring op de christelijke zending*'. 'Zij heeft gedaan hetgeen zij kon', sprak Jezus lovend over Maria van Bethanië en haar liefdewerk van de zalving (Markus 14:8). Ook wij behoeven tot onze troost en aanmoediging deze goedkeuring van de Heer, bij alle inspanning en kritiek, die onze zendingsarbeid ontmoet. Wij mogen er ook op *rekenen*, als wij het in geloof en hoop gehoorzaam en geduldig verrichten. En zijn goedkeuring zal onze schoonste *beloning* wezen, mits wij maar ijverig blijven doen wat binnen ons vermogen ligt.

3. In 1851 schreef de Maatschappij van fraaie Kunsten en Wetenschappen 'voor het vak der poëzij' een prijsvraag uit met als onderwerp 'De Christen-zending'. Mr.H.J. Koenen in Amsterdam - vooraanstaand Réveilman, volijverig ouderling en publicist, die ook in het publieke leven (gemeenteraad, Provinciale Staten, curator Athenaeum) een belangrijke positie innam - had zeer gehoopt, dat een bevoegde hand op meesterlijke wijze dit thema zou behandelen. Dit verlangen werd niet vervuld, er kwamen geen inzendingen binnen. Dus schoot hem niets anders over dan zelf de hand aan de cither te slaan. Zo ontstond zijn lange dichtstuk *De Christen-zending*, dat in 1854 werd uitgegeven in boekvorm, vermeerderd met nog een dertigtal andere, kortere christelijke zangen van zijn hand, te voren reeds her en der afzonderlijk verschenen. Een Duitse vertaling door Albert Knapp verscheen in 1859 onder de titel *Der christliche Heidenbote*.

De Christen-zending werd, ook op rijm, opgedragen aan de Rotterdamse predikanten J.J. van Oosterzee en J.I. Doedes, die 'aan der Maze boord de jonglingsschaar, wier oor hun leerstem hoort, voor de akkers van den zendingsoogst bereiden', d.w.z. aan de zending-kwekelingen van het NZG diverse lessen gaven.

De vorm, door Koenen gekozen, was die van strofen van acht regels, waarvan de eerste zes, naar het Engels voorbeeld, uit *blanc verse* bestonden: geen rijm maar wel strak ritmisch in voortdreunende jamben opgebouwd, terwijl de laatste twee door het rijm verbonden werden.

In acht hoofdstukken heeft Koenen zijn stof verdeeld, elk rond de twintig strofen tellend. Daarin bestreek hij in grote lijnen de ganse